

Méhészeti Közlöny

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN.

Az erdélyrészi méhész-egylet tagjai a tagsági díjért kapják. Tagsági díj rendes tagok részére évi 4 korona. Előfizetőknek: Egész évre 4 korona; félévre 2 korona.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények a szerkesztő nevére Kolozsvár, Király-utca 25 sz., reklamációk, hirdetésekre vonatkozó megkeresések dr. Balázs Ferenc főtitkárhoz Kolozsvár, Mészáros-utca, 3. sz., a pénzküldemények Zsögön Rácz Mihály egyll. pénztárnokhoz Kolozsvár, Mátyáskirály-tér Bánffy-palota intézendők

*

Hirdetés díja: Egyszeri hirdetésnél egész oldal (187 négysz. cm.) 6 k., féloldal 3 k., negyed oldal 1 k. 5 f. Egyesületi tagok részére éves hirdetőknél 10%-al, egész éves hirdetőknél 15%-al olcsóbb. A hirdetési díjak előre beküldendők az egyesület pénztárába. Cikkeink átvétele csak a forrás („Méhészeti Közlöny”) tüzetes megjelölésével van megengedve.

A KÉZIRATOKAT NEM ADJUK VISSZA.

Felelős szerkesztő: **Ványolós Miklós.**

Az Erdélyrészi Méhész-Egyesület igazgató-választmányának 1906. évi jelentése

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Egy hosszú év eseményei sok elmélkedésre adhatnak alkalmat, annival is inkább, mert hiszen egyesületünk életében úgy az elmúlt mint megelőző s a következő évek forduló időpontot jelentenek.

A most lezáruló 26 ik egyleti év végén, midőn első sorban is köszönetet mondunk mindnyájoknak szives megjelenésükért s az elmúlt évben az egyesület iránt tanúsított érdeklődésükért, lelkiismeretes kötelességünknek tartjuk az elmúlt év mozzanataival, igazgató-választmányunk munkálkodásáról hiven beszámolni.

Készséggel számolunk be s az elért eredmény alapján édes reménnyel tekintünk a jövőbe, mert hiszen megtettük mindazt, amit az adott körülmények között e fontos pozíciót elfoglaló egylettől elvárni lehetett s így hisszük s reméljük, hogy munkánk kárba nem vezett s ez alapon tovább haladva rövid idő alatt alapszabályszerűen kitűzött célunk legnagyobb részét megvalósíthatjuk.

Sok munka, küzdelem, öröm s csalódás is fűződik az elmúlt év emlékéhez. De bizonyos, hogy vannak tanulságai is, melyek a további haladás utjelzői, a csalódások pedig óvatosságra intenek jövőre.

Igazgató választmányunk 6 rendes választmányi ülést, tartott, melyeken a tervezett s elnökségünkhöz beérkezett folyó ügyekben határozott. Az érdeklődés egész éven keresztül megvolt a választmányi tagok részéről, amit bizonyít az a körülmény, hogy minden választmányi ülés határozat képes volt.

Egyesületünk elnökségét Kovács Antal országos méhészeti felügyelő ur két ízben kereste fel megbeszélendő a méhészet jövőjébe vágó fontosabb teendőket egyesületünket illetőleg nevezetesen: jubilláris kiállítás rendezése, állandó méhész alkalmazása, a kaptárkészítés bevezetése, tanfolyamok rendezése, stb.

Mindezek oly fontos körülmények, melyek megvalósítása egyesületünk jövőjének biztos alapjai.

Ezek közül az 1906. évi őszére tervezett kiállítás, tekintettel az idő előrehaladottságára elhalasztatott, mert hiszen kiállítást rendezni csakis nagy előkészülettel lehet s meg pénz is kell hozzá, melylyel bizony ez idő szerint egyesületünk még nem rendelkezik s hogy teljesen mások jóvoltára támaszkodjuk, nem tehetjük.

A tervezett munkaprogramm 2 pontját azonban igazgató-választmányunk megvalósította és pedig a méhész alkalmazását és kaptárkészítés bevezetését.

Hosszu évek tapasztalata bebizonyította, hogy az egyleti méhes — mivel minden évben majdnem más más egyén gondozta — nem fejlődhetett.

Ezen tapasztalat és az illetékes helyről vett jóindulatu biztatás érlelte meg azt az eszmét, hogy egyleti méhesünk kezelésére egy állandó, megbízható méhészt alkalmazzunk.

E célból Ványolós Sándor kolozsvári lakost az 1906. év tavaszán Gödöllőn tartott méhészeti tanfolyamra egyesületünk felküldötte, kit haza jövele után junius hó 1 től 40 korona havi díj, természetbeni lakás és kert használata

mellett egyesületünk alkalmazott azon kikötéssel, hogy szabad idejében köteles az egyesület részére kaptárokat készíteni.

A méhészt ellenőrzésére igazgató-választmányunk kebeléből egy négy tagu gazdasági bizottságot küldött ki, mely bizottság esetről-esetre beszámol működéséről s a tendő fontosabb terveiről s kötelessége oda hatni, hogy mintaméhesünk rövid idő alatt oda fejlődjék, hogy jövedelméből a méhészt fizetésén kívül megtakarított összeg is maradjon.

Hogy a méhészt alkalmazása feltétlen szükséges, elvitázhatatlan tény, de tekintve egyesületünk még jelenlegi pénzügyi viszonyait, egyelőre bizony nehézségekbe ütközik, reményünk van azonban, hogy Miniszter ur őnagyméltósága a méhésztnek államilag leendő kinevezése iránt benyújtott kérvényünk kedvezően fogja elintézni s ha e reményünk nem csal, úgy egyesületünk életében ezen körülmény egyik legfontosabb momentum lesz.

A kaptárkészítés bevezetését a minden oldalról beérkezett panaszok tették szükségessé, mert hiszen jó és kifizetés nélkül kaptárhoz jutni vajmi nehezen lehet s ha igen is drágán, hogy sokan inkább lemondanak a méhésztkedésről, vagy csak paraszt kasokban méhésztkednek.

Ezen bajon segitendő igazgató-választmányunk elhatározta, hogy a kaptárkészítést bevezeti nem nyerészkedés céljából, de azért, hogy az egyesület tagjai jutányos áron jóminőségű kaptárhoz jussanak. Ezt azonban csak úgy érhettem el, hogy a kaptárokat a méhészt által készített, kinek jutalék fejében minden egyes elkészített kaptár után egy koronát ad.

Tekintetbe véve a fa és vasanyag megdrágulását s mások által készített kaptárok árait, egy jóminőségű anyagból elkészített országos méretű kaptár árát teljesen felszerelve, Kolozsvár állomásra szállítva, tagoknak 8 korona, nem tagoknak 10 koronában állapítottuk meg, diszesebb kiállítású festett vagy adott méret szerinti, a munka nagyságához képest drágább.

Azt hisszük m. t. Közgyűlés, hogy igazgató választmányunk helyesen járt el akkor, midőn eme igen fontos alapszabályszerű cél megvalósítására törekedett s azt meg is valósította, mely által ugy a tagoknak, mint az egyesületnek csak hasznára lehet.

Egyleti mintaméhesünk mint fentebb említve volt június hó 1 től kezdődőleg Ványolós Sándor méhészteljesítés kezelése alatt áll, kinek munkálkodása felett a 4 tagból álló gazdasági bizottság őrökdi s időnként beszámol az igazgató-választmányak.

Méhesünk állapota a gazdasági bizottság legutóbbi jelentése szerint a következő. (Lásd tuloldali kimutatást.)

Milyen tisztelt Közgyűlés!

E kimutatásból látható, hogy a megelőző évek eredményéhez képest a haladás örvendetes Célunk egy olyan gazdasági méhest beállítani, mely minden tekintetben megállja a maga helyét s hol az egyesülethez forduló minden egyes tag megkapja azt a kedvezményt, mely alapszabályunkban jelezve van.

BCU Igazgató-választmányunk egy másik tervvel is foglalkozott t. i. azzal, hogy Kolozsvárt a sétatér végén a várostól nyerendő s a közönségnek könnyen hozzá férhető helyen a tanfolyamok tartása céljából egy 20—30 család számára berendezendő minta iskola méhest építsen. E célból Kolozsvár város tanácsa, a hely átengedése végett meg is kerestett, de sajnos mint közelebből a lapok utján értesültünk, a városi szakosztályi ülésen kérésünk elutasított.

Ugyanakkor Miniszter ur önmagyméltóságához e mintaméhes, valamint szükségleteink fedezése céljából segély iránti kérést is nyújtottunk be s örömmel jelenthetjük, hogy Miniszter ur önmagyméltósága e célra kettőezer koronát ki is utalványozott. Ezen összeg mikénti felhasználására vonatkozólag megjegyezzük, miután szükségleteink a megvalósított tervekből kifolyólag növekedtek, melyek a tagdíjakból befolyt összegből fedezhetők nem voltak természetes, hogy ezen összegből kellett a kiadásokat fedezni. Az egyesület telkén ugy az épület, mint a méhes állandó javítást igényel;

Kimutatás

az E. M. E. telepén levő készletek és teljesített munkákról.

Mennyiség	T á r g y	É r t é k			
		Egyenk		Összesen	
		K	f	K.	f.
I. Méhállomány.					
	Méhesnek jókarba hozatala valamint a lakóház renoválása és telekrendezés				
	Beteleltetett összesen 25 család és pedig egyenként 14 keretre	10	—	250	—
6 család	„	—	—	—	—
10 „	„ 12 „	—	—	—	—
7 „	„ 10 „	—	—	—	—
2 „	„ 8 „	—	—	—	—
II. Mézkészlet.					
6 darab	Teljesen befödött keret méz	1	60	9	60
27 „	Részben „ „ „	1	—	27	—
III. Lépépitmény.					
353 darab	Teljesen kiépített lép	—	30	105	90
30 „	Részben „ „	—	20	6	—
1 ¹ / ₂ kgr.	Műlép	4	40	6	30
4 „	Léptörmelék és viasz	—	—	2	—
IV. Kaptárak.					
47 darab	Készítettett orsz mér 1-es kapt ebből	8	—	376	—
2 „	fölhasználtatott	—	—	—	—
7 „	eladatott	—	—	—	—
38 „	készletben van	—	—	—	—
V. Keretek.					
644 „	Keret készített, ebből	5	—	32	20
134 „	felhasználtatott	—	—	—	—
210 „	a kaptárakkal eladatott	—	—	—	—
300 „	megmaradt készlet	—	—	—	—
VI. Közhasználati tárgyak.					
8 „	Készült rajszállító láda, ebből	—	—	—	—
6 „	használat után eladatott	2	—	12	—
2 „	maradt	1	—	2	—
1 „	tozlalkozó asztal	—	—	5	—
1 „	mézpergető állvány asztal és fedél	—	—	5	—
1 „	keretvályu	—	—	2	—
3 „	kaptárdúc állvány és fedél	—	—	9	—
VII. Anyagkészlet.					
75 „	Orsz. egyes kaptárra való deszka és léc egyoldalon géppel gyalulva	—	—	525	—
300 „	keretre való levágott léc	—	—	15	—
		—	—	1390	20

az épületben az ablakok, ajtók, kemence kijavított, a régi méh-szin újból fedetett, mindezek meglehetősen összegbe kerültek.

Telepünk rendbehozatala s felszerelése annyival is inkább szükséges, mert a kilátásba helyezett időszakos tanfolyamok ott fognak megtartatni.

Igazgató-választmányunk intézkedett, hogy telepünkön az érdeklődő felek mindent megtekinthessenek s a méhésztől utbaigazítással elláttassanak, ami meg is történt.

Egyesületünk szaklapját az elmúlt évben is Ványolós Miklós szerkesztette nagy szorgalommal, kitartással és szaktudással s mondhatjuk, hogy lapunk hazánkban megjelenő szaklapokkal bármikor kiállja a versenyt.

Sajnos azonban, hogy szerkesztőnket ezen nehéz terhes munkájában nem sokan támogatták szakcikkekkel s így nem kis fáradságba került a lap összeállítása, melynek ellenértékéül az elismerésen kívül egyesületünk idáig semmit sem tudott adni.

Reméljük azonban, hogy jövőre Isten segédelméből s mások jóvoltából ha anyagilag is gyarapodhatunk talán némi részben e téren is hálásak lehetünk iránta.

Az elmúlt évben 10 folyóirattal voltunk csereviszonyba és pedig 7 méhészeti szaklappal, 6 belföldi és egy franciával s 3 más folyóirattal. Csereviszonyban voltunk az Egyesült államokban megjelenő „Ujvilág“ című heti folyóirattal is, mely azonban az év végével megszűnt s így a csereviszonyt beszüntettük.

Könyvtárunk szintén Ványolós Miklós szerkesztő gondozása alatt áll. Összesen van 350 mű, 395 kötetben, melynek értéke körül-belül 600 korona.

Pénzügyi viszonyaink rendezettek, dacára annak, hogy tagtársaink nem igen igyekeznek azt a csekély tagsági díjat befizetni s így igyekeztünk kiadásainkat is a legkisebbre redukálni, ami a pénztárvizsgáló bizottság jelentéséből kitűnik:

Összes bevételünk volt....	3096·87 K.
Kiadás	2292·92 K.
Maradvány	803·95 K.

készpénzben, mely összeg takarékpénztárban van elhelyezve.

Egyesületünk vagyoni állapota a következő:

Szaklapok és szakkönyvekben	600 K.
Telek értéke	5000 "
A telken levő épület	2000 "
Pavillon és méhszin	1200 "
Méhcsaládok	250 "
Kaptárak készen és anyagban	901 "
Felszerelések	400 "
Összesen	10351 K.
Hozzá adva a készpénz maradványunk	803 K. 95 f.
aktiv vagyona az egyesületnek	11154 K. 92 f.
nem számítva az	1141 K. 60 f.

tagdíj hátralékot, melylyel összes vagyonunk 12296 K. 52 f. lenne ki, melylyel szemben semmi tartozásunk nincs. Itt megjegyezzük, hogy a mult rendkívüli közgyűlés által megszavazott 1000 koronás kölcsönt választmányunk nem vette igénybe.

Pénzügyünk terén elért örvendetes eredményért nagy elismerés illeti pénztárnokunk Zsögön Rácz Mihályt, ki igazán kiváló szakértelemmel, pontossággal teljesítette nehéz feladatát, melyért mondjunk neki e helyen is hálás köszönetet.

Elnökségünk kebelében változás történt, amennyiben Gelch Lajos igazgató alelnök állásáról lemondván, választmányunk az igazgató-alelnöki teendők ideiglenes vezetésére dr. Zsögön Béla urat kérte fel.

Sajnálattal vettük tudomásul Gelch Lajos ig. alelnök lemondását s midőn eddigi önzetlen munkálkodásáért köszönetet mondunk, kérjük egyuttal, hogy szaktudását és támogatását jövőre se vonja meg egyesületünktől.

Tagtársainkkal állandó összeköttetésbe voltunk, részint a szakközlöny, részint levelezés útján. A tagok száma az 1906 évben 370 volt, ezen kívül 25 alapító és 6 tiszteletbeli tag, összesen tehát 401,

Az utóbbi időkben a kaptár kérdés fölött felmerült nézeteltérések miatt talán akadtak kik egyesületünkől kiléptek, ámde ezek száma oly csekély, hogy számításba nem is jöhet.

A harc a Boconádi rendszer miatt folyt mikor közlönnyünkben mi is hozzá szözlöttünk.

Nem akarunk e kaptár rendszer fölött pálcát törni s napirendre térni, mert hiszen minden kaptár jó kaptár ha jó az év, van hordás ellenkező esetben bármilyen rendszerü kaptár is legyen nem telik meg ha csak a méhész meg nem tölti.

Annyit azonban jelentünk, hogy a Boczonádi kaptárt egyesületünk kipróbálta, s az eredmény az, hogy egy fiatal anyával 1905 junius 20-án befogott 3 és $\frac{1}{2}$ kilós raj 2 év alatt kiépített 16 keretet, 1906 év őszére megtöltött részben 8 keretet egészen 2-őt, felesleg tehát 2 keret méz ami megfelel 4 országos méretü keretnek, — mig ugyan akkora országos méretü kaptárba behozott legkevesebb 10—15 keret mézet — miről arra lehet következtetni, hogy itt legalább az erdélyi részekben hol nincs rohamos hordás az országos méretü inkább beválik. Egyesületünk tehát inkább e mellett foglal állást, jöllehet szabadkezet enged minden egyes méhésznek olyan kaptárba méhészkedni melyik tapasztalat után nála beválik.

Egyesületünknek miadaddig mig minden tekintetben alkalmasabb s tapasztalat utján jobbnak bizonyult kaptár rendszert változtatná, ragaszkodni kell egy már kipróbált rendszerhez mert ellenkező esetben a kapkodás célhoz nem vezet!

A különféle kaptárokat ismertetni s bemutatni majd a tanfolyamnak lesz feladata.

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Valamalyes célt elérni csakis egyetértve vállvetett munkálkodással lehet! Mihelyt irigység, gyűlölség és egyenetlenség üti fel tanyáját valahol, ott a cél elérésére számítani sem lehet.

Igazgató választmányunk mint azt jelentésünkben elő-

adtuk az elmúlt 1906 évben is mindent elkövetett, csak-hogy egyesületünk céljához egy lépéssel közelebb juthasson.

E törekvésünkben első helyen kell megemlítenünk a mi szeretett elnökünk Br. Jósika Gábort ki igazán szívvel lélekkel azon munkálkodik, hogy együletünk felvirágozzék, ugy-szintén Gámán Zsigmond alelnök és Dr. Zsögön Béla igazgató alelnökünk. Mivel hálálhatjuk meg elnökeinknek e jó indulatát egyébbel, minthogy kérjük Istenünket, jutalmazza meg őket hosszú boldog élettel, mi pedig jutalmazzuk meg őszinte köszönetünk nyilvánításával.

Osztatlan elismeréssel kell hogy adózzék a m. t. közgyűlés a többi tisztviselőknék is, kik szintén minden ellenszolgáltatás nélkül, önzetlenül, kitartással munkáltak egyesületünk érdekében.

Mondjunk köszönetet Kolozsvár szab. kir. város tanácsának azon szivességeért, hogy közgyűlési termét gyűléseink megtartása céljából rendelkezésünkre bocsátotta.

S most midőn évi jelentésünk zárjuk, kérjük Isten áldását egyesületünkre s annak minden egyes tagjára, mert mindnyájunknak egy a célja, mindnyájunkat egy eszme lelkesít, mindnyájan egyet akarunk: a méhészet fellendítését, közgazdasági állapotunk javítását, édes hazánk jólétének előmozdítását!

Dr. Balázs Ferenc,
főtitkár

Egyesületi élet

Köszgyűlés 1907. január 27-én.

Január 27 én d. u. 3 órakor a városi anyakönyvi hivatalban tartotta meg egyesületünk közgyűlését. Jelen voltak: báró *Jósika* Gábor elnök, özv. *Kremnitzky* Aladárné urnő, *Ady* Sándor, *Zsögön-Rácz* Mihály, *Ványolós* Miklós, *Geltsch* Lajos, dr. *Szabó* Domokos, *Ürmösi* Jenő, *Biedermann* Ferenc, *Barean* Tivadar, *Fáter* Péter, *Nagy* János, *Keresztes* István, *Kuliseki* Endre, *Schuller* István, dr. *Balázs* Ferenc főtitkár, *Tasnády Szeőcs* Samu és *Balázs* Péter.

Elnökölt báró *Jósika* Gábor, jegyzett *Tasnády Szeőcs* Samu, előadott dr. *Balázs* Ferenc főtitkár.

Elnök a gyűlést megnyitván, örömmel üdvözli a szép számban megjelent tagokat, a jegyzőkönyv vezetésére felkéri *Tasnády Szeőcs* Samu, a jegyzőkönyv hitelesítésére *Ady Sándor* és *Ványolós Miklós* tagokat.

Elnök szomoruan jelenti, hogy az Egylet két alapító tagja *Hegedüs Sándor* v. b. t. t., ny. keresk. miniszter és *Szabó József* főrendiházi tag elhunytak. A közgyűlés mély részvétét az elhunyt alapítótagok felett jegyzőkönyvében örökíti meg.

Főttkár felolvassa az egylet egy évi működéséről jelentését. Közgyűlését örömmel veszi tudomásul azt és utasítja a szerkesztőt, hogy az évi jelentést egyész terjedelmében az egylet közlönyében közölje és a tisztikarnak jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

Zsögön-Rácz Mihály pénztárnok az 1906. évi bevételek és kiadásokat jelenti be, melyeknek compensálása után 803 K. 95 f. pénztári maradványt mutat ki.

Pénztárvizsgáló-bizottság jelenti hogy a pénztári számadásokat számszerint és érdemlegesen megvizsgálván, azt rendben találván javasolja, hogy pénztárnoknak a felmentvényt a közgyűlés adja meg; közgyűlés a jelentést tudomásul véve, a felmentvényt megadja.

Zsögön-Rácz Mihály az 1907. évi költségelőirányzatot bemutatja, közgyűlés a költségelőirányzatot tudomásul veszi és jóváhagyja.

Elnök bejelenti, hogy a választmány a lemondás folytán megürült ügyvezető alelnöki tisztségre dr. *Zsögön Béla* tagot ajánlja. A közgyűlés dr. *Zsögön Béla* tagot egyhangulag igazgató-alelnöknek megválasztja.

Főttkár javasolja, hogy *Ványolós Miklós* szerkesztőnek, minthogy tiszteletdíját az egylet mindeddig nem utalványozhatta, részére 100 kor. jutalom szavaztassék meg. A közgyűlés egyhangulag szavazza meg és utasítja az Elnökséget, hogy utalványozza ki.

Még több apróbb ügy letárgyalása után a közgyűlés az elnök éljenzésével véget ért.

Március a méhesben.

A hosszú és szigorú tél ereje e hónapban már megtörik, hogy helyet adjon az enyhe tavasznak. Várva-várják ezt a méhek, különösen azért, mert a szigorú tél alatt aligha akadt egy-egy enyhébb nap, amelyen belső terhüktől megszabadulhattak.

A rendes méhészgazda nem fél a kiteleléstől, mert az ősszel úgy rendezte be családjait, hogy minden eshetőséggel bátran szembe szállhattak, nem is aggódik a méhcsaládok állapotán, mert tudja, hogy jól vetett, rosszul nem arathat.

A mily mértékben melegszik a külső levegő, oly mértékben rügyeznek a fák, nyílnak a korai virágok, melyekről a méhek a himport összegyűjtve táplálhatják a már nagy arányokban fejlődő ifjú nemzedéket. Friss vizről is gondoskodhatnak, hogy vele a megcukrosodott mézet fölhighítsák.

Már a külső jelekből is következtethetünk a méhcsaládok belső állapotáról. Amely család tagjai vígan röpköpnék virágpont hoznak s tisztogatnak, azoknál minden rendben van, hanem ahol gyéren és kedvetlenül vagy épen nem járnak, ott okvetlenül valamely rendetlenségnek kell lennie.

Az ilyen családoknál anyátlanság, vérhas vagy mézhiány van. Segítsünk rajtuk a már sokszor megírt módon.

Nem tanácsos még a méheket megbolygatni, hacsak az nem okvetlen szükséges. Ha segíteni akarunk, azt is csak jó meleg, derült szélcsendes időben szabad eszközölnünk. A tavaszi átvizsgálás, különösen a zordabb vidékeken még mindig nem tanácsos s csak a hónap vége felé engedhető meg, amikor az idő már meglehetősen kimelegedett. Hanem azért a kaptár ajtaját fölnyithatjuk s a küszöbdeszka fölnyitásával az aljdeszkára hullott holt méheket és törmeléket a kaparó vassal tisztítsuk ki jól, hogy a méhek munkáját megkönnyítsük vele.

Állítsuk fel a méhes elé az itatót, hogy a vizet a méhek közel találják s ahoz már most hozzászokjanak, mert a távolról való vízfordás nagyon sok méh életét veszi el.

A himpor hiányát is pótolhatjuk cukorral, mézzel és kevés paprikával vegyített pergelt mézzel, amelyet a méhes előtt tálba vagy üres lépbe helyezünk el.

Méhesek felállítására e hónap a legjobb idő. Most kell méheket (törzseket) vásárolni és hazaszállítani. A megvásárolt méhek szállításánál e lapban már többször volt szó s most is az az irányadó.

Sánta kádenciák.

(Vége.)

D. úr azon tanácsával, hogy a méheket tavasszal ne háborgassuk, szintén tisztába nem jöhetünk, mert hát télen, ősszel, nyáron háborgassuk-e méheinket? Az a helyes, hogy háborgatni a méheket sose háborgassuk, de nem azért, mintha a fiasítás meghülne, hanem mert egyáltalában méhész azt nem is teszi. Más ugyanis a vizsgálata a méhcsaládnak, más a háborgatása. Jól megfontolt ok és cél nélkül józan gondolkozásu méhész méheihez nem is nyul, de ha kell a fiasítás meghülésének mumusától nem ijed meg. Tartson bár a vizsgálat egy óra hosszáig is, ha a fiasítást a léptartó bakba együvé helyezte és a kaptárba való visszarakásnál az együvé valót egymás mellé tette, meghült fiasítást sosa fog találni.

Szintén érthetetlen, hogy D. úr sem a szükségből, sem a spekulatív etetést megengedhetőnek nem tartja, főleg pedig, hogy a rajzásnak életre halálra hadat üzen. Jó és helyes mindenesetre az az egy eljárás, hogy minden méhcsalád már ősszel elegendő táplálékkal ellátandó, ámd: a szükségből való etetést nem is érti senki úgy, hogy a méhész *rendesen* szükségből etessen, azaz hogy *minden tavasszal* méheit sorra etetni kénytelen legyen. Ez csak kivételes állapot, valami elháríthatlan akadály miatt méheimet ősszel elég mézzel el nem láthattam, most már mitevő legyek; hiába kínálgatom nekik a kalauzt, de ők nem azt, hanem mézet akarnak; vajjon melyik méhész nem folyamodna az etetéshez?

Mig méhek lesznek, rajozni is fognak. ha majd nem rajoznak, nem is lesznek. Ha raj nem volna, mivel népesítsük

be az ajánlotta kaptárt? Majd ha másként nem lesz, teszünk bele műrajt, nem olyan veszedelem az, a minőnek D. úr gondolja, a fő hogy tudni kell a módját. Kiválóan népes családból a maga idején és rendje szerint készített műraj minden méhésznél bevált, persze csak az esetben folyamodunk a műrajhoz, ha szaporítanunk kell és természetes raj még nincs, vagy nem is lesz.

Az tagadhatatlan, hogy a jó méhlegelő után a raj a készből tartandó s ki erre nem hajlandó, vagy a ki gondolja, hogy abból kára van, úgy segít magán, hogy idejében népes családkról gondoskodik. A ki azonban télen át az erős méhcsaládban csakis a kenyérpusztítókat nézi, vagy a célirányosan végzett serkentő etetést sajnálja, annak bizony sose lesz idejében, azaz a jó mézgyűjtés előtt raja, ha az a tavaszi, vagy nyár elei időre esik.

S. Pál,
vén méhész.

Vélemény Dömötör László „Népkaptáráról.”

Mióta boldog emlékü dr. Dzierdzon nagymesterünk a méhtenyésztést tudományos alapokra fektetve, mozgatható, keretes kaptárával a nyilvánosság elé lépett, a méhtenyésztés, jobban mondva a műméhészkedés — aránylag rövid idő alatt — óriási leptekekkel haladt előre.

Mint tudjuk dr. Dzierdzon első kaptárával nem a mai tökéletes formát nyújtotta nekünk és a míg ez a kaptár a mai formájában kialakult, pár évtizedbe került.

A kialakulás nagy munkájában neves méhészeink voltak munkatársai a nagymesternek, kik közül egyik egy, másik más javítást látván célszerűnek, létesültek a különféle szerkezetű keretes kaptárok.

Tagadhatlan, hogy ezáltal a méhtenyésztés tudománya rohamosan fejlődött, azonban azt is el kell ismernünk, hogy ezáltal oly zürzavar keletkezett a méhész társadalomban, hogy az az egyöntetű fejlődést hátráltatta. A méhészek pártokra szakadozva — a különböző kaptárok és rendszerek feltalálói mellé csoportosulva — megindult a hosszas küzdelem szóban és írásban, míg végre a német méhészek be-

látva — különösen a keretméretek különféleségéből származó — hátrányokat, 1880-ban a kölni gyűlésükön kimondták a keretméret egység szükségességét és azt a lipcsei kongresszuson meg is állapították.

Ugyanezt tették a magyar méhészek is 1882-ben a budapesti méhészeti kongresszuson, midőn néhai Grand Miklós — a magyar Dzierdzon — országos méhészeti felügyelőnek és másoknak évek hosszú során át tett kísérletezései alapján az egész keret magassága 37, szélessége 25, a félkeret magassága 18·5. szélessége 25 centiméterben állapított meg és az ezen méretnek megfelelően szerkesztett álló kaptár elneveztetett »Országos méretű kaptár«-nak.

Ez időtől kezdve tehát egységes lenne kaptár és keretrendszerünk s haladhatnánk is a megkezdett és kipróbált uton, ha nem ütnék fel a fejüket még ma is az ujitási viselkedésben élő akarnokok, kik tökéletesnek reklamirozott kaptáraikkal és rendszereikkel nem hogy használnának, hanem kárára vannak méhészetünk egységes fejlődésének, amennyiben a szakméhészt ugyan nem, de a kezdőt megfélembreztetik és úgy elterelik a helyes utról, hogy a míg az ismét visszatérhet az igazi ösvényre és a míg beláthatja a tévedést, anyagi károkat szenvedvén, kedvét veszti és felhagy az álpróféták által feldicsért és a kezdőben vérmes reményeket felkeltett méhtenyésztéssel, ami a méhészet szépen megindult fejlődésének s nemzeti vagyonosodásunknak kárára van.

A „Méhészeti Közlöny“ 1906. évi november 1-én megjelent 11-ik számában „Költőfészek fent, méztár lent“ címmel Dömötör László volt méhészeti vándor tanítótól egy cikk jelent meg, mely »végsapást« szándékozik mérni az országos méretű kaptár és keretekre. E cikkben bizonyítani igyekszik szerző, hogy a költőfészek természetes helye a kaptár felső részében van, illetőleg a csücsától kezdődőleg tovább lefelé nyulik. A tapasztalás mutatja, meg az igazi utat, tegyen kiki belátása szerint, e felett most nem vitatkozom, mert azt minden méhész tudja, hogy eredményesen csakis erős méhcsaládokkal lehet méhészkedni, már pedig ha erős

a család s képes jól befedni petéit és ez által képes a megkivánt melegséget kifejleszteni, a peték a rendes időben fognak kikelni; egy nappal sem fognak azok hamarabb kelni fent, mint lent. Ez természeti törvény, mit gyarló ember meg nem cáfolhat.

Azonban Dömötör ur cikkének az a része gondolkodóba ejtett, midőn a »végsapást« méri kipróbált és helyesnek bizonyult rendszerünkre, mondván: »Nagy keret, osztható kaptár kell, hogy a méhek kényők-kedvök szerint működhessenek. Hogy ne legyenek kénytelenek rajozni, hanem a lehető legtöbb mézet összegyűjteni. Hogy a méhészek megsza badulván minden pepecseléstől, csak figyeljék s minden erőszakos beavatkozás nélkül irányozzák méheik munkálkodását. És megnyerjék helyes munkálkodásukkal a méltó jutalmat, méhtörzsenként 20 – 25 kgramm mézet.«

»Az általam 37 évi kutatás, tanulmányozás után kombinált kaptár, a népkaptára és az annak kezelésére megalkott rendszerem megteszi ezt a csodát.«

»Népkaptárom kalauza kész, melynek előfizetési ára 5 korona. Egy mintá kaptár 20 korona, kérem ezen előfizetési díjakat mielőbb hozzám, Szekszárdra bcküldeni, stb.«

Látni akartam a csodát és megszereztem a 76 oldalas füzetkét Dömötör László méhtenyésztési kalauzát, mely szerző szerint csekély árért egy egész tudományt egy aranybányát ad a verőnek és azt végig tanulmányozva, meg kell vallanom, hogy az gondolkodó fő szüleménye ugyan, azonban arról győzött meg, hogy új rendszere és kaptára, mely szerinte »az összes Dzierdzon rendszerü illetőleg keretes kaptárokat felülmulja« és »annyira tökéletes, amennyire emberi mű tökéletes lehet« nem a népnek való legfőképen méregdrága volta miatt.

Aki a népet akarja boldogítani az első sorban szabja Aranybányá-ja árát oly olcsóra, hogy annak áldásaiban a legszegényebb is részesülhessen. Vegyen példát báró Ambrózy Béla kitünő és nagynevű méhészünkötől, ki a „Méh“ című 624 oldalas, gazdagon illusztrált és gazdag tapasztalatok alapján írott óriási művét, milyent még a

külföld sem produkált, pusztán csak a nyomdai költségek értékében 6 koronájával bocsátotta rendelkezésre, s vegyen példát az erdélyrészi méhész egyesülettől, mely kitünően készített, teljesen felszerelt kaptárait 8 koronáért bocsátja áruba.

„A költőfészek fent, méztár lent“ című cikk végső pasusából, valamint a „Kalauzból“ vett fentti idézetből világosan látható, hogy a szerző, ki saját művét önmaga dicséri, a saját zsebét óhajtáná első sorban boldogítani. Lehet, hogy ez sikerülni is fog neki és 37 évi tapasztalatai csengő aranyakkal lesznek jutalmazva ama reklám folytán, hogy kaptárai »biztos 20—25 kilogramm méz hozamot adnak«, azonban jóakaratulag figyelmeztetem méhésztársaimat: ne üljenek fel a syrén csábító hangjainak, mert 25 klg. mézhozamot az országos méretű kaptárokkal éppen úgy elérhetik — mint ahogy el is érték egyes jeles méhészeink itt Erdélyben a mostoha viszonyok között — akár csak a Dömötör (rak) népkaptárával, csak érteni kell a kezeléshez és ezt tanulják meg alaposan s csak azután kezdjenek a méhészkedéshez.

Eltekintve az országos méretű kaptárból nyerhető 25 klg. évi mézhozamtól, maradjunk a rendes kezelés mellett és biztos 8—10 klg. évi mézhozamot kapunk, miből azt láthatjuk, hogy az arány meg van a Dömötör 20—25 kilós mézhozamu és az országos méretű kaptár átlag 10 kilós mézhozama között s mivel a Dömötör kaptára — melynek mozditásához a kezelés alkalmával külön emelő gép is kell — kétszer oly nagy csaknem mint a mi országos kaptárunk, — világos, hogy ezzel a feldicsért „Arany bányával“ is ott vagyunk, mint ama bizonyos mádi izraelita.

Nem fogadhatom el Dömötör urnak azon állítását, hogy kaptárjából a méhek egyáltalában nem rajzanak és ez a titka a 25 klg. mézhozamnak. Rajzanak biz azok, ha egyszer túl népesek lettek, ez az állapot pedig bármelyik kaptárnál bekövetkezik előbb vagy utóbb, ha nem szedjük el a mézet s ha mesterségesen meg nem gátoljuk a rajzást.

Végül tekintetbe véve a Dömötör-féle kaptár egybe

rakható rendszerét, állítólagos könnyű kezelési módját, erre nézve báró Ambrózy Béla szavait idézve, én is azt mondom, hogy a méhészek vegyes érzelmekkel fogadják az újításokat és a tapasztalat már bebizonyította, hogy minden ut Rómába vezet.

Ebből győződhetünk meg tehát arról, hogy: *Tökéletes kaptár forma nincs, és hogy nem a kaptárok javításán kell fáradoznunk, mert hiszen olyant, melynek falai mézet izzadnak nem találhatunk fel; hanem azon kell igyekeznünk, hogy minden kitelhető móddal és eszközzel javítsuk a méh legelőt. Ebben rejlik a jövő megfejtése, ebben a reményeknek a megvalósítása: ha ezt elérjük, akkor paradicsomi állapotokat varázsoltunk áldott hazánk tájaira s oly gazdasági irányt honosítottunk meg, mely számtalan szegényebb sorsúnak a megélhetését biztosítja.*

Tehát tisztelt méhésztársaim maradjunk mi csak meg a kipróbált és szaktekintélyek által megalkotott országos méretű kaptárunk mellett, ne cseréljük azt fel semmi más-sal s ne csináljunk magunknak hiábavaló kiadásokat. Támogassuk szóban, írásban és tettekben Erdélyrérzi Méhész Egyesületünket, dr. Dzierdzon tanainak sziklaerősségű várát, és haladjunk a már kiépített uton s ne térjünk az ingoványos bizonytalan ösvényre, mert csak így remélhetjük a biztos sikert

Szilágyi Sándor.

Irodalom

Méhészeti Zsebnaptár 1907. évre. Ivánkovich Béla az országos magyar gazdasági egyesület tisztviselője a „Magyar Méh“ főmunkatársa gróf Zichy Aladár Ő Felsége személye körüli miniszter előszavával ellátott csinos, izléses méhészeti zsebnaptárt adott ki.

A naptár 372 oldalra terjed, elől Zichy Aladár gróf arcképével. Az érdekes szakcikkék egész sorozata szolgál utmutatóul ugy kezdőknek, mint gyakorlott méhészeknek. Csoportosítva vannak benne a hazai és külföldi méhészeti intézményekre vonatkozó adatok, törvények, felvannak sorolva az egyes államokban megjelenő különféle nyelvű méhészeti lapok, Magyarország méhészeti termelése vármegyénként stb. stb.

Mint hasznos szakkönyvet ajánljuk méhésztársaink figyelmébe.

A zsebnaptár ára 2 K. 50 fillér, nagyobb számú megrendelésnél 2 korona, megrendelhető a szerkesztőnél Budapest IX. kerület köztelek-u. 8 sz.

Szőlőbirtokosok figyelmébe. Tavaszra ismét sok új szőlő kerül ültetésre, e munkánál „*A szőlő helyes ültetése*” című könyv sok helyes utbaigazításáva nagy segítségére van a szőlőbirtokosnak. Ne mulassza el tehát senki e hasznos könyvet megrendelni, melyet *Mauer János* (Kecskemét) ösmert szakember irt, ára füzve 2 korona, kötve 2 korona 50 fillér. Ugyanott rendelhető meg „*A szőlő helyes metszése*”, mely könyvnek jellegéje: „Szőlőt metszeni könnyű, de helyesen metszeni nehéz!” Ara füzve 2 korona, kötve 2 korona 50 fillér. — Megjelent a „*Szőlőszeti és Borászati Lap Naptára*” is az 1907-ik évre, dús, változatos, tárgyilagos és egészen új tartalommal. Ára 1 korona. Megrendelhetők az ár előleges beküldése mellett szerzőnél: *Mauer János*, Kecskemét.

Tagsági díjt fizettek.

1904. évre: Bedő Miklós 4 K.

1905. évre: Révész Károly, Thoroczky Sándor, Sára András 4—4 K. Hudivok János 2 K.

1906. évre: Révész Károly, Józsa Sándor, Bács György, Hartviger Ágoston, Thoroczky Sándor, Sára András, Vida László, Viharos Ferenc, Nyilas Farkas, Csoboth István, Gilyén József, Farkas Károly, Ávéd Oszkár, Hudivok János, Fülöp József, Weisz Márton Géher Pál, Fogarassy Vilmos 4 - 4 K.

1907. évre: Csergő Venczel, Hartviger Ágoston, Schuller István, Micsinai Hugó, Hirsch Benedek, Patka Venczel, Franzen Mihály, Halmi áll. gazdasági iskola, Br. Ambrózy Béla, Valló János, Algyógyi áll. földmives iskola, Führer Ferencz, Sz.-Kereszturi áll. tanítóképezde, dr. Mezey Ödön, Rudályi János, Jakabházy Béla, Br. Bánffy Albert, Úrmösy Jenő, Géltsch Lajos, Balázs Péter, Gr. Festetich István, Tholdy Lajos, Ludvig Béla, Páll Albert, Szabó Ignátz, Baesky Sámuel, 4—4 K. Maron János, Marosvásárhelyi székely kirendeltség 2 2 K.

Kolozsvárt. 1907. február 17-én.

Zsögön Rácz
pénztáros.

Tartalom: Az Erdélyrészi Méhész Egyesület igazgató-választmányának 1906 évi jelentése *Dr. Balás Ferencz*, főtitkár. — Egyesületi élet. — Március a méhesben. — Sánta kádenciák *S. Pál* (Vége.) — Vélemény Dömötör László »Népkaptáráról.« *Szilágyi Sándor*. — Irodalom. — Tagsági díjat fizettek

Első magyar gőzerőre berendezett
műlépgyár

a mai kor legökölteesebb hengergép iver felszerelve. Napi termelő
képesség 2000 klg. 1 klgot csak 4 korona 40 fillérért szállít

Biedermann F. műlépgyáros Kolozsvárott.

Eladó lépesmész!

*Szép fehér dolgozósejtes országos kis keretekben
kgr.-ként bérmentes küldéssel 1 K. 50 f. 10 kg.-on
felül bérmentes küldéssel 1 K. 40 f. — **Ajtai Gecse
Bálint** méhtenyvesztő **Magyar-Igen** (Alsófehér vm.)*

Kívánatra ingyen és bérmentve küldi meg legújabb
árjegyzékét

br. Rothschütz

Kereskedelmi méhtelege Veixelburg,
(Krajna).

➡ Mozgó és rögzített méh lakások, műlép és a méhé-
szethez szükséges összes kellékek a legolcsóbb árban. ➡

Eladó rajok.

Junius hóban egy jó rajt 7 koronáért
ad Virágosvölgyön

Bencze Sándor Virágosvölgy (Állomás).

